

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 25. NO. 25.

CLEVELAND, OHIO, PETEK, 28. MARCA 1913

VOL. VI.

VESOLJNI POTOP V DRŽAVI OHIO.

Povodenj je opustošila polovico države Ohio. Nad 250.000 ljudij je brez vsake strehe in živeža. Mnogo mest in vasij je popolnoma zginilo. Dosedaj so našli 3000 mrtvih in na tisoče ranjenih. Število se bo še pomnožilo, ko povodenj odneha. Dayton, ki šteje nad 100.000 prebivalcev, je popolnoma pod vodo. Nihče ne more v mesto, kakor v čolnih. Dayton gori.

Predsednik Wilson je zaprosil vse Zjedinjene države, da pomagajo ponesrečeni državi. Vojni oddelek hiti pošiljati živež in obleko ponesrečenim ljudem. Matere iščejo svoje otroke, katere so pustile v gorečih hišah. Nad 1000 je mrtvih samo v Daytonu, in celo mesto je posvečeno pogubi, če ne odneha deževje. Vlada Zjedinjenih držav se boji, da nastane kolera in kuga v poplavljenih krajih.

Dayton, Ohio, 27. marca ob 5. zjutraj. Velikanski ogenj divja v trgovskem delu mesta. Ogenj vedno bolj napreduje in grozi popolnoma uničiti mesto, ki šteje nad 100.000 prebivalcev. V gorečih hišah se nahaja mnogo ljudij, katerim poleg ognja preti tudi povodenj. Vsi poskušajo rešiti se, ker za eno miljo ne more nobeden blizu. Ob pol dveh zjutraj so vojaki ustrelili nekega moža, ki je hotel izstopiti iz nekega stanovanja.

Lima, Ohio, 27. marca. Sem se poroča, da je bilo tekmo povodnji 500 ljudij ubitih v Piqui in da jih je 50 utonilo v Troyu. Nad 2000 prebivalcev v teh okolicah je že dva dni brez vsakega živeža. Operator Bell je telefoniral iz Daytonu guvernerju Coxu, da mora zapustiti svoje mesto, ker je v bližini njegovega telefona začelo goreti. Nobenih poročil ni več iz Daytonu. Mesto je posvečeno popolni pogubi. Druki telefonski operator iz Lemistowna poroča, da deluje štiri ževlje v vodi. Iz Columbusa, Ohio, poročajo, da je 30 oseb utonilo pred oltarjem presbiterijanske cerkve v Columbusu, kamor so se zatekli pred povodnjem.

Sharon, Pa., 27. marca. Osem ljudij je tukaj mrtvih, 2000 brez stanovanja in škoda povodnji se samo tukaj računa na 2 milijona dolarjev. She-nango reka je danes izstopila iz svojih bregov in poplavlila 200 akrov mestnega sveta.

Columbus, Ohio, 26. marca. Državo Ohio je zadela velikanška povodenj, taka kakor je ne pomni še noben človeški rod. Od skrajnih koncev Pennsylvanije po Indiani, po južni in severni Ohio, vse stoji v vodi, cela mesta in vasi so zginita iz zemeljskega površja, in nad stotisoč ljudij je, ki niso otehi drugega kot golo življenje, in ki nimajo nobenega upanja za prihodnost. Dež se ne prestano pada, zemlja se čimdalje bolj useda, mraz pritiska, stotisoči, kateri se niso utonili, vidijo pred seboj smrt lakote in pomanjkanja. Z žalostnimi očmi gledajo, kako reševalne družbe neprestano znašajo na kupa mrtva trupla, katere so potegnili iz vode ali pa, so jih dobili v podrtih hišah. Tekom treh dni je bilo utopljenih ali ubitih ali zgorelih samo v državi Ohio nad 5000 človeških življenj. Razven glavnega mesta Ohio, Columbusa, je še sedem velikih mest v državi, ki vsa žalujejo nad strašnimi izgubami. Delaware, Hamilton, Zanesville, Sidna, Piqua, Troy in Miamburg, teh skoro več ni na zemeljskem površju, kar je pa ostalo ljudij, jokajo na posameznih plankah, ki se drve po vodi, ali pa čakajo na drevesih rešilcev. Mesto Za-

nesville, ki šteje nad 30.000 prebivalcev, je skoro zginilo iz zemljskega površja.

Ves narod se je pozval, da pomaga nesrečnim ljudem. Ohioški guverner Cox je brzojavno prošil vojni oddelek v Washingtonu naj takoj preskrbi za 100.000 šotorov in za skrbi za 100.000 šotorov in za 100.000 ljudij živeža ker sicer bodo ljudje lakote umirali. Guverner Cox pravi, da je samo v Ohio 250.000 ljudij brez strehe in brez vsakega doma. Država Ohio sama ne more vsega narediti, ker nesreča je pregrozna. Guverner se je obrnil na Rdeči Kríž, na narodno vlado, na posameznike in na druge države, da pomagajo Ohio. Najprej je treba šotorov in živeža. Vsi vojaki do zadnjega, kar jih šteje narodna garda, so dobili v sredo popelje, da se morajo do srede zvečer zbrati v svojih orožarnah in se pripraviti na odhod, da jih pošljejo v kraje, kjer pomoči najbolj potrebujejo. Mestno poveljstvo v Daytonu je naročilo 700 mrtvaških krst, da pokopljejo prve žrtve. Vsak vlak vozi v mesto samo krste. National Cash Register kompanija v Daytonu izdeluje z vsjo naglico čolne. Vsakih petnajst minut naredijo en čol. Državni komisijiski oddelek si silno prizadeva, da pošlje na vse strani pomoč ob pravem času. Škoda, ki jo je ogenj in povodenj dosedaj naredila, se niti ceniti ne da. Najorž bo prišlo do sto milijonov. Poleg podrtih hiš, je tudi mnogo farmarske zemlje popolnoma opustošena, in ne bo več let dobra za obdelovanje.

V sredo je grozila nova povodenj. Dež pada po vseh krajih, in Ohio reka je narastla že za 56 palcev, kar je najvišje stališče vode. Če dež ne preneha, tedaj se razlije voda v Cincinnati in drugih južnih mestih. Na zapadni strani glavnega mesta Columbusa je utonilo 156 ljudij, in življenje 40.000 prebivalcev v Scioto je v velikanski nevarnosti. Mornarji čolni patrolirajo po ulicah, kjer stoji voda do 10 čevljev visoko. Zahteve za živež in za pitno vodo prihajajo od vseh krajev. Mount Carmel bolnišnica, ki stoji v sredini poplavljenega kraja, je napolnjena do strehe. Državna zbornica Ohio je v sredo popoldne v vsej naglici dovolila 500.000 dolarjev za najbolj potrebne. Predsednik Wilson je naprosil kongres, da nemudoma odloči večjo svoto za prebivalce v ogroženih krajih. Vojaštvo čuva v posameznih mestih noč in dan, ker kjer začne goreti, ali so ljudje radi povodnji morali zapustiti svoja stanovanja, se prikažejo roparji, ki kradejo ljuhn in jo ono, kar je ostalo, in kar so morali pustiti v div-

jem begu za svoje nago življenje. Samo v Daytonu je narodna garda ustrelila 11 človeških hijen.

Železniške zveze po celi državi so jako slabe. Erie in Nickel Plate železnica morejo voziti samo v smeri proti Chisleru iz Clevelanda, a pot v New York je radi povodnji popolnoma zaprta. Več vlakov, ki je odšlo v torek in sredo iz Clevelanda je zavozilo v globoko vodo, in le s težavo se je vlakom posrečilo priti nazaj.

Divja panika se je polastila prebivalcev v Columbusu, ko so zapazili dirjati po mestu patrolne vozove, in iz katerih so policisti naznanjali ljudem, naj bežijo kolikor morejo za svoje življenje, ker se je prelomil velikanski jez, ki daje vodo v Columbus, in da dere nad Columbus bilijone in bilijone galonov vode.

Dvajset milj od Columbusa je voda popolnoma zalila vas Stratford, in vsi prebivalci, nekaj več sto, so utonili. O vasi ni nobenega duha ne sluha več. Guverner Cox je naprosil liste, naj pošlje svoje korespondente v West Virginiji, ki naj stopijo v dotiko s plinovimi družbami. Napeljava plina, ki vodi v Dayton, se mora takoj odrezati, ker sicer nastane v mestu strašna razstrelba.

Mesti Piqua in Troy gorijo, v Daytonu pa se pojavljajo neprestane razstrelbe. Nad sto galonov gasolina, ki je plaval po vodi po glavni mestni ulici, je zadelo ob neko hišo, in razstrelba, ki je nastala, je podrla več hiš v bližini. Major Smith, ki je vojaški poveljnik Daytonu, je proglasil obsedno stanje in preki sod v mestu. Kateriga dobijo v sumljivem položaju okoli hiš, ga ustrelijo. Temperatura pada, in ko začne padati sneg, bodo prebivalci še bolj trpeli. Ob pol šestih zvečer v sredo je dobil guverner Cox poročilo, da je zgorelo velikansko poslopje Fourth National banke v Daytonu. Bojijo se za okraj, kjer imajo veletrgovci z žganjem svoja skladišča. Tudi tam zva nastati razstrelba.

Ostudno delo je naredilo v sredo zvečer nekaj šuftov. Hodili so po raznih hišah in svatili ljudi naj pogasijo vse luči, čakala pri oknu drugega nadstropja, da pride čoln, ki jo reši. Čoln se je že blizal, v trenutku pa se hiša silno stresla in odplavala naprej z ženo vred. Neki mož, ki je bil že v hiši, da se nekaj prinese. Komaj je bil notri, je hiša odplavala. Njegova usoda je neznanana. Neko žensko so peljali z dvema otrokoma v rešilnem čolnu, ko je slednji zadel ob drevo in se prevrnil. Oba otroka sta utonila, žensko so pa rešili, toda umrla je same žalosti.

Daytonu je bila v veliki nevarnosti. Prva poročila so naznala, da se je podrla in z njo vred 600 bolnikov. To poročilo se je pozneje skazalo napačno, in dasi ni mogel nihče v bližino, so vendar s pomočjo daljnogledov dognali da poslopje še stoji, vendar sega voda do prvega nadstropja.

Farmarji so bili prvi, ki so prinesli mestom pomoč. Vse svoje vozove so dali na razpolago in kolikor imajo živeža spravljene v svojih kletih, vse so položili in odpeljali proti mestom. Mnogo se govori o heroičnih činih posameznih mož, ko so reševali življenje drugim. Može so žrtvovali sami sebe za svoje družine. Ženske so rade utonile, samo da so videle prej otroke na varnem. Danes išče nad 2000 žensk svoje otroke v Daytonu, vendar so skoro vsa pota nepristopna. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo z njegovimi sorodniki, ali so utonili, zgoreli ali se drugače ubili. Strašna zgodbica se pripoveduje. Mrtva trupla plavajo po glavni ulici, nekateri so še živili in iščejo deske, da se primejo za nje, drugi pa plezajo po žlebcvih na strehe. Na miljo daleč se lahko sliši jok in stok žensk.

Denarne zgube nihče ne računa. Ljudje v Daytonu se sploh ne zmenijo za denar. Oni hočejo živeža in sveže vode. Za denar ne morete kupiti ničesar v Daytonu. Kar je bilo v mestu za pojediti, je zginilo vse, in če ne pride hitro pomoč od zunaj, bodo število smrtnih slučajev še večje. Najhuje je, ker železnice ne morejo dovolj blizu mesta, da bi bile pomoč takoj pri rokah. Če ne dobi mesto do jutri hrane, tedaj ne bo dovolj ljudij ostalo, da bi pokopali vse, ki jih je dohitela strašna usoda.

Trije možje so splezali na streho neke hiše, so razsekali streho in dobili v hiši žene in tri majhne otroke. Potem so spustili ženo in otroke v majhen čoln. Nasproti jim pridrevi po vodi velika hiša, ki se je kje odtrgala iz tal. Može povedo ženi naj se ne boji, toda žena stisne otroke k sebi in skoči v vodo. Blatna voda se je zaprla za njo, in nihče ne ve, kje počiva. Neka stara žena je čakala pri oknu drugega nadstropja, da pride čoln, ki jo reši. Čoln se je že blizal, v trenutku pa se hiša silno stresla in odplavala naprej z ženo vred. Neki mož, ki je bil že v hiši, da se nekaj prinese. Komaj je bil notri, je hiša odplavala. Njegova usoda je neznanana. Neko žensko so peljali z dvema otrokoma v rešilnem čolnu, ko je slednji zadel ob drevo in se prevrnil. Oba otroka sta utonila, žensko so pa rešili, toda umrla je same žalosti.

Cleveland, O. Tudi to mesto je silno prizadeto radi poplave. Reka Cuyahoga je narastla in stopila iz svojih bregov. Postaja Baltimore in Ohio železnice je skoro popolnoma pod vodo, po jezeru Erie odplava milijone dolarjev vredni les. Kompanije katerih last je les so naznanile nagrado vsakomur, kdor bo na svoje stroške pobiral les. Mnogo tisoč desk so ljudje tudi znesli domov, dokler končno ni polici-

sti, ko so je prepeljali v bolnišnico. John Scott, uslužbenec National Cash Register Co. je splezal na neki brzojavni drog in po zikah mnogo ljudij paljal na varno. Tu je pa nastala v bližini razstrelba, ki je vrgla Scotta na neko drevo. Skušal je potem priti skozi okno v hišo, toda ker je ravno pred hišo gorelo, se o njegovi usodi ničesar ne ve. Velika heroična dela se pripovedujejo posebno o operatorjih brzojava. Več možkih je sedelo neprestano 36 ur v globoki vodi, pred seboj brzojavni aparat, in tako so pošiljali v svet novice in žalostna poročila. Da ni bilo teh mož, bi sploh ne mogla priti pomoč tako hitro kot ji. Vse delo narodne vlade v Washingtonu je bilo danes posvečeno potrebnim v Ohio in Indiani. Kongres je dovolil en milijon racijonov živeža, 35.000 kovtrov, 200 šotorov za bolnišnice in 100.000 šotorov za trpeče. Odpustili so tudi 5000 zavojev zdravil, 10.000 cepičev za koze in 7000 cepičev proti mrzlici. Zjedinjene države bodo dajale, dokler bo treba vsaki osebi dnevno osm unč mesa, mlek kruha, kjer se more peči kruh, dobijo ljudje tudi moko, mast, mleko, kavo in čaj. Poveljnik zakladnice živeža, ki spada vojne mu oddelku Zjedinjenih držav, in ki stannje v Chicagi, je dobil brzojavno povelje, da mora iti takoj na trg in kupiti vse živež, kar ga more dobiti, ne da bi se prepiral radi cene. Živež mora biti odposlan takoj. Vlada bo dala na razpolago toliko denarja, kot ga bo treba, da bo pomagano vsem. V to garantirajo silni zakladi Zjedinjenih držav. Predsednik Wilson je že govoril z načelniki odborov za dovolitev denarja. Izjavil se je, da morajo pomagati vsem, ki prosijo pomoči. V Washingtonu se silno bojuje, da zbruhne v poplavljenih krajih kolera in črne koze, kar se je že večkrat zgodilo v takih krajih. Vlada ne bo hranila nobenega denarja, da to prepreči. Ves zdravniški zbor armade je pripravljen na službo, in vrhovno poveljstvo nad ogroženimi kraji je prevzel brigadir general Sharpe. Živeža je že toliko pripravljene, ga, da bodo ljudje lahko v četrtke popoldne jedli.

Cleveland, O. Tudi to mesto je silno prizadeto radi poplave. Reka Cuyahoga je narastla in stopila iz svojih bregov. Postaja Baltimore in Ohio železnice je skoro popolnoma pod vodo, po jezeru Erie odplava milijone dolarjev vredni les. Kompanije katerih last je les so naznanile nagrado vsakomur, kdor bo na svoje stroške pobiral les. Mnogo tisoč desk so ljudje tudi znesli domov, dokler končno ni polici-

Drinopolje je padlo.

Bulgarski regimenti so v silnem naskoku na močno turško trdnjavo zavzeli Drinopolje. Celo mesto gori. Turki se umikajo na vsej črti pri Čatalji. Bulgari so vjeli 42.000 Turkov pri Drinopolju. Črnogorci so ustavili boj pri Skadru.

Mustapha paša, 26. marca. Najmočnejšo turško trdnjavo Drinopolje so Bulgari po strašnem napadu, ki je trajal od pondeljka zjutraj, v sredo zjutraj vzeli Turkom iz rok. Napad je bil tako hud, da so se vojaki z bajoneti med seboj borili na življenje in smrt. Mesto Drinopolje gori. Shukri paša, poveljnik trdnjave, je pred padcem sam sebe ustrelil.

Bulgarski Šipka regiment je bil prvi, ki je zmagovalno stopil v mesto. Vse turške postojanke so bile poglane v zrak. Padec Drinopolja je prišel, ko je trajalo dva dni najhujše streljanje, kar se je vršilo v balkanski vojski. Grozne bombe, ki so užigale, kamor so padale, so metale neprestano ogenj na mesto skozi 22 ur. In potem so Bulgari z naskokom vzeli zunanje utrdbe. Kmalu je začelo goreti na vseh krajih. Zdivjano prebivalstvo, ki je bilo že na robu blaznosti neprestanega bombardiranja, je divjalo po mestu od ene strani do druge, nevedoč, kaj naj naredi.

Bulgari so mesto popolnoma obkolili in korakali v lepem redu nad trdnjavo. Turki so se sicer silno ustavljali, toda Bulgari, razdraženi nad tolikim pritiskom sovražnika, so slepo drveli paprej in pokončali vse pred seboj. Pešci so bili že v mestu, ko so bulgarski topovi zadali še vedno metali bombe v mesto. Turki se niso mogli ustavljati.

Sofija, Bulgarija, 28. marca. Bulgari so zaplenili v Drinopolju 240 topov, ki imajo velikan-

sko vrednost. Ujeli so kakih 42.000 Turkov. Trdnjava za trdnjavo se je podajala. Napad na Drinopolje je bil posebno uspešen, ko so Srbi pripeljali pred mesto največje svoje topove. Vseposred so Turke tlačili nazaj, in kakor hitro so dobili kako trdnjavo v roko, so se v njej zabarikadirali.

Carigrad, 26. marca. Bulgari bijejo strašen boj pri Čatalji. Iz mnogih točk so že pregnali posadko. Zunanje trdnjave so vse vzete. Boj, ki je trajal 12 ur, je veljal Turke do 10.000 mož, bulgarske zgube se računajo na 4000. Poveljnik Čatalje je prosil za pomoč, toda tretja bulgarska armada pri Galipolisu zapira pot turškim četam, da ne morejo pred Čataljo.

Pozno zvečer se je naznanilo, da so Bulgari vzeli Turkom vse važnejše utrdbe. Pozicija Turkov pri Čatalji je skrajno oslabašena, in ne bo dolgo, ko bodo morali Turki bežati v Carigrad. Bulgarska armada se izvrstno drži. Bulgarska armada je zasedla črto med Osmanli in Epiratos.

Cetinje, 26. marca. Črnogorci so se morali udati nesramnemu avstrijskemu pritisku. Ustavili so boj okoli Skadra, dokler ne odloži civilni ljudje iz trdnjave. Tri dni bo boj prenehan, nakar se začne zopet s streljanjem. V dunajskih krogih so pa, kakor pove brzojavka iz Pariza, prestrašeni radi nepredovanja Bulgarov pri Drinopolju, ker pada trdnjava še niso pričakovali v tako kratkem času.

ja posredovala. Most na W. 3. cestni se je podrl, ko je zadel v njega parnik Mac. Posebno hudo je pa zadela povodnj ljudi v Collinwoodu, med njimi tudi mnogo naših rojakov. Trgovina Gornik in Temistokle je zaprta. V noči med popoldnjem in torkom, je počila velikanska odvajalna cev kanala, in voda je zalilo vso klet dotične trgovine, tako da je pritličje trgovine iz kleti tekla na cesto. Trgovina ima kakor so se izrazili, škodo nad \$4000 in bo le malo dobila za poplavo škodovano blago. To je že tretja škoda letos v tej trgovini. Rojakom priporočamo to trgovino radi nesreče, ki jo je imela. Posebno hudo je prizadel Josip Gornik.

Voda je zalila skoro vse kleti po Saranac Rd. Grocerija Ivančiča ima do \$2000 škodo. Voda je klet napolnila. Ivančič in družina se je jokala, ker je zgubila skoro vse kar je imela. Nadalje je veliko trpela nova gostilna Fr. Valanta, p. d. Kovača, kjer je tudi voda zalila vso klet in prišla v salom. Promet s Collinwoodom je bil v torek ustavljen. Naš raznišalec je imel svoje križe, da je redno razdelil list vsem naročnikom, in je moral večkrat stopiti čevljev globoko v vodo, da je oddal list.

Mestu preti pomanjkanje mleka. V četrtke ga je prišlo polovice manj kot ponavadi, živeža pa skoro ni bilo nič. Farmerji so pripeljali 1500 galonov po električnih vozovih je došlo 7000 galon in po drugih potih pa kakih 70.000 galon. Toda Cleveland potrebuje v normalnih ozirih vsak dan 150.000 galon mleka. In če se vreme hitro ne prevrže, tedaj bo pomanjkanje še huje. Posle-

dica temu vremenu je, da so se začela živila dražiti. Zdravstveni urad svari Clevelandčane, da vso vodo, ki jo rabijo za pijačo, poprej skuhajajo, ker sicer je nevarnost, da se razširi mrzlica.

Radi novic o silni poplavi po državi Ohio in v Clevelandu, so izostale iz tega lista vse druge novice, katerih pa sploh ni mnogo, ker je brzojavna zveza v velikem neredu. Dopolni pridejo prihodnje na vrsto. Na kratko le omenimo še glede lepe igre "Turki pri Sisku", ki se vrši v nedeljo v Knausovi dvorani ob pol osmih zvečer, in veselice, ki jo priredi društvo sv. Ane, št. 4. S. D. Z. v nedeljo v Grdinovi dvorani.

Naznanjamo tudi, da sta se združila rojaka Math Zorž in Jakob Boncha ter bodeta skupaj opravljala vsa dela, ki se tičejo papiranja sob in slikanja hiš. Njih prostora, sp. na 391. St. Clair ave.

DENARJE V STARO DOMOVINO	
pošiljamo:	
50 kron	za 10.30
100 kron	za 20.45
200 kron	za 40.90
300 kron	za 61.35
400 kron	za 81.80
500 kron	za 102.25
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 407.00

Poštarina je všteta pri teh evotah. Doma se nakazuje evote popolnoma plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave laščajo c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh. Denarje nam poslati je najprejnejše do \$50.00 v gotovini v priporočeni ali registrirani plačavi, večje zneska pa po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK SAKSEN, 82 Certlandt St., New York, N. Y. ALI PODRUŽNICI, 6104 St. Clair ave., N. E. CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Posredstvo po pošti \$2.50
Posredstvo štampilj po 3 cente.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 13,000 Slovenians (Krainger) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 28, 1909, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No 25 Fri Mar. 28'13 Vol VI.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Nazaj v kaznilnico ga je gnalo. — Iz jeze do žene uničil njeno imetje. Kar leze in gre, vse se veseli zlate prostosti, pa za človeka ni lepšega ideala kot zlate prostosti. Tega mnenja pa ni bil Janez Brvar, ki je star 37 let ter je bajtarice mož v Mošeniku, 10 let je predsedel v Gradiški radi hudodelstva ropa in njemu so se tako priljubili jetniški prostori, da se je dostikrat izrazil, da bi se raje čimprej zopet vrnil tja, kjer se mu bolje godi, kakor doma. Ko se je povrnil domov iz zapora, je bilo življenje med njim in ženo skrajno slabo. In ni čuda! Žena je potrebovala doma pridnih rok, a nesrečnemu možu se ni ljubilo delati in je raje okoli popaval. Na razna predbacivanja, katere je moral slišati radi svojega zanikrnega življenja, vnelo se je v možu sovraštvo do nje ter je sklenil na grozni način si nad njo ohladiti svojo jezo. Male pričetke bajte njegove žene se je držal hlev, nad hlevom se je pa nahajal pod, kjer je obdolženec prenočeval. V hišni sobi bi se spala njegova tačca z njegovim sinom, žena Marija Bernot pa je imela svoje prenočišče v kleti, ker ni bilo v hiši za vse prostora. Bilo je dne 21. novembra lanskega leta zvečer, ko so domači v svoje začudenje videli obdolženca, da si je vzel seboj vžigalico in dežnik. In glej, ponoči okoli 3. ure zjutraj je zbudilo neko čudno presvetanje in svet Nežo Borštnar. Opazila je, da je hlev in sploh cela str. ha že v ognju. Vsem ni preostajalo nič več časa, razven nekaj obleke se drugega ni dalo več rešiti. Ker so bile vrata že v ognju. Poskakali so skozi okno na plano, da so si tako rešili življenje. Od vsega imetja ni ostalo drugega nego razpokano zidovje. Skupna šoda znaša 1800 kron. Obdolženec je po izreku izvedencev sicer na telesu bohlen, a je na umu popolnoma zdrav. Sam priznava, da je na podu nalašč zažgal, samo de bi uničil imetje svoje žene. Potrdi, da je to storil iz jeze in sovraštva do nje. Brvar je bil obsojen na deset let težke ječe.

Srbija potrebuje zdravnikov. Srbsko vojno ministrstvo se je obrnilo na društvo hrvaških zdravnikov v Zagrebu s prošnjo, da bi nekaj hrvaških zdravnikov za notranje bolezni (notranje bolezni se vedno bolj širi) med vojaki poslalo na bojno polje, ker srbski zdravniki ne zadostujejo več. Mesecna plača 400 dinarjev, razen tega se povrnejo tudi stroški tje in nazaj za drugi razred.

Umrla je v deželni bolnišnici. V Ljubljani 42 let stara Polona Kriznik iz Zgor. Dobrave, obč. Trata pri Kranju, ki je padla pred dvajsetimi leti pri boju s turki, je umrla zaradi bolezni.

V konkurz je trgovec Ivan Bilc v Toplicah pri Novem Mestu.

Češki Sokoli na vsesokolskem zletu. Odhori Češke Obce

Sokolske je sklenil, da je delovati na to, da se udeležijo vsesokolskega zleta v Ljubljani v kar največjem številu. Sestavili so že rediteljski odsek. Češki telovadci se udeležijo zletnih prostih vaj ter poleg tega nastopijo še s svojimi posebnimi športnimi. Da proučita zletne proste vaje za člane in članice, je odposlala Češka Obeca Sokolska b. A. Hellerja in sestro Malo v Ljubljano; mudila sta se ondaj 5. januarja. Predsedstvo "Č. O. S." je sklenilo načelno, da se morejo češke sokolske odprave v Ljubljano udeležiti samo člani v kroju in pa članice ženskih sokolskih odsekov. Sploh se Češko Sokolstvo zelo marljivo pripravljajo na naš zlet, o katerem je že razpravljalo na svojih župnih občinskih zborih; mnogo društev je že ustanovilo zletne sklade. Skoraj vsi češki sokolski člani prinašajo simpatično pisane pozive in notice o zletu.

Hrvaško Sokolstvo bo na zletu polnoštevilno zastopano. Tehnični odsek "Hrv. Sokolskog Saveza" je sklenil, da nastopijo hrvaški Sokoli s svojo posebno točko in sicer z vajami z vesli. Sestave vaj so že objavljene v drugi številki "H. Sokola"; izvajajo jih bo 400 telovadcev. Poleg tega pa nastopijo hrvaški Sokoli tudi pri skupnih prostih vajah najmanj z 200 telovadci. Po hrvaških sokolskih društvih se že vrše marljive priprave za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Srpski Sokoli iz Hrvaške, Bosne, Hercegovine in Dalmacije se tudi izredno marljivo pripravljajo za zlet. Pretečni mesec mudil se je v Ljubljani načelnik srpskega Sokola v Zagrebu, da temeljito prouči zletne proste vaje.

Slovenski Sokoli naravno, da se tudi že marljivo pripravljajo na svoj jubilejni zlet. Skoraj po telovadnicah vseh društev polje živahno življenje — ako pa se kje z zletnimi pripravami še ni pričelo, je dolžnost vadiateljskih zborov, da nemudoma prično. Tehnični odsek in zvezni vadiateljski zbor sta predelala pretekli teden tekmovalne vaje za vse tri odsele na vseh orodjih.

Umrla je dne 9. marca po dolgi bolezni gospa Franja Verhunc, roj. Skale, mati c. kr. nadporočnika Mirka Verhunca in operne pevke gospe Fanchette Verhunc.

Velika nesreča v pivovarni Union v Spodnji Šiški. 12. marca popoldne se je v pivovarni Union v Spodnji Šiški zopet dogodila velika nesreča. Dvajsetletni delavec Vincenc Sirnik, doma iz Tacna, je po neprevidnosti prišel v dotiko s transmisijo, ki ga je zgrabila za obleko. Kolo, ki ki se obrne 350 krat v eni minuti, ga je zavrtelo. Najprvo mu je odtrgalo desno roko, nato pa še obe nogi. Obleko mu je popolnoma potegnilo s telesa. Truplo je nato, popolnoma razmesarjeno in zdrobljeno, odletelo čez bližnje stopnice. Nog niso mogli najti, ker jih je kolo popolnoma zdrobilo. Nesreča se je zgodila ob 3. popoldne. Ker je to že druga smrtna nesreča v par dneh, se pač lahko zahteva, da izvrši pivovarna vse potrebne varnostne odredbe, da se v bodoče preprečijo take nesreče.

Nekaj statistike večjih mest na Slovenskem. Pri zadnjem uradnem štetju so imela večja mesta v Slovenskem ozemlju sledeče število hiš in prebivalcev: Ljubljana: 1863 hiš in 41.727 prebivalcev vsehvi 3066 vojakov, s predkrajci pa 2826 hiš in 54.871 ljudi. Gorica: 2375 hiš ter 30.939 prebivalcev, med njimi 2642 vojakov. Celovec: 1340 hiš in 28.958 ljudi, od teh 3088 vojakov. Maribor: 1269 hiš s 27.974 prebivalcev, med njimi 1893 vojakov. Celje: 342 hiš s 6993 prebivalcev, od teh 608 vojakov. Idrija: 544 hiš in 6090 prebivalcev. Trst (brez ozemlja), je štel 10.237 hiš ter 216.169 ljudi. Vojne posadke je bilo 3052

mož. V narodnem oziru slovenstvo zelo napreduje (tudi po uradnih virih). V Gorici, Trstu in Celju.

Zima na Dolenjskem. Cel mesec že brlje ledena burja od Kostanjevice gor ob Krki. Dne 6., 7. in 8. marca je zavel gorak jug, toda dne 8. zvečer ga je premagala zopet burja in čez noč smo dobili nov sneg. Po dolinah je komaj pobelil, na Gorjancih ga je čez 30 cm tudi za dobro ped. Čudno je, da je letos na južnem pobočju Gorjancev, torej proti Belokrajini, vedno več snega, ne go na severnem pobočju proti Novemu mestu. V kljubu letošnjemu hladnemu vremenu je vse trtje že obrezano. Vpokojeni generalni reprezentant zavarovalnice "Providencia" in ravnatelj "Feniksa", gospod Josip Prosenec. Pokojnik je bil svoj čas občinski svetnik.

Brat zaklal brata. Pred ljubljansko poroto se je zaključila žalostna drama, ki se je vršila med bratoma sinovima kajzarja, Lovrencom in Miho Bizjakom, po domače Gorjančevima v Britofu. Oba brata sta bila strastna žgajnarja, razlika med njima je bila le ta, da je bil Lovrenč vrhu tega delomržen. Prišlo je med njima v pijanosti dostikrat do prepira in prtepa, vendar pa je imet pokojni Miha neko zaslonbo pri svojih stariših. Dne 2. februarja okoli 6. ure se je vnel med njima zopet prepir in ruvanje. Oba sta se do dobrega žganja navlekla, kar jima je dalo še več poguma. Pri celem dogodku ni bilo nobene priče navzoče, cel dogodek je le znan, kakor ga je opisoval obdolženec sam. Ta pravi namreč, da ga je brat Miha, ko sta se sprla, sunil s pestjo v zobe, ga prijel za rame in stresel in ga tudi tolkel po glavi, da je pa nato obdolženec potegnil svoj "pipek" in ga v jezi sunil enkrat za leve uhlje, potem pa še še na levo stran v vratu, tik pod spodnjo čeljust. V sled česar mu je bila po izreku zdravnikov — izvedencev prerezana velika vratna žila, kar je imelo za posledico izkrvavitve in smrt brata Mihe. Obdolženec pristavi še, da se je med njima začel prepir zaradi tega, ker ga je brat gonil delat. Lovrenč Bizjak sam priznava, da je to naredil v jezi; priči Neži Lukanc, babici v Predosljeh, je pa rekel na njegovo pripombo, kaj da je naredil: "Dolati nečel!" Na njen odgovor, kako bo delal, če bo umrl, je dejal obdolženec: "Sel bom tja, pa mu bom še kake dve s koso dal, da bo hin!" Nasproti oročniku se je izrazil: "Zato sem ga zaklal, da bo mir pri hiši." — Sprva se je zagovaljal s popolno pijanostjo, kar pa priče zanikajo, potem je pa sam dogodek razložil, kako se je vršil, torej ni bilo o popolni pijanosti govora, ker se je vedel na vse podrobnosti dobro spominjati.

Lorenč Bizjak je kriv hudodelstva in se obsodi na 7 let težke ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem, potem z zaprtjem v temnici dne 2. februarja vsakega leta. Kazen je takoj nastopil.

Zrtev svojega poklica. Iz Novega mesta poročajo: Teden dni je umrl učitelj na kmetijski šoli na Grmu gospod Ant. Planinšek. Pri izpolnjevanju svoje službe se je prehladil in dobil vnetje prsne mrene. Namesto da bi bili poklicali najbližjega sosedo dr. Buha, so bolnika v stadiju najhujšega potenja prepeljali v bolnico in ga tam — tako se pripoveduje — preoblekli zopet v stadiju hudega potenja pri odprtem oknu. Sploh se mnogo govori o tem slučaju. Te naše bolnice so res nekaj posebnega; ubogi revež, kdor je prišel iskati pomoč v bolnicah.

ŠTAJERSKO. Drobne novice. Iz Zgornje Radgone poročajo: Triletni sin narodnega trgovca Korošca je opazoval dne 4. marca opoldne s prvega nadstropja rekrute, ki so šli mimo z nabora. Pri tem se je fantek najbrže preveč nagnil skozi okno, se premahnil in padel na trdi tlak. Ko so ga vzdignili, je še živel,

pa je bil nezavesten in je ob 4. popoldne umrl. — Iz Maribora poročajo, da sta protestantovski župnik Mahner in odvetovalnik dr. Haas umaknili svoj tožbi zaradi razžaljenja časti proti odgovornemu uredniku "Untersteirische Volkszeitung" Prangnerju, ker se je dosegla poravnava. — Umrl je v Orehovi vasi pod Mariborom sedmoletni Janez Rudolf. — Iz Zreče Nagle smrti je umrl dnevni Janez Mejovšek. Kupil si je v trgovini motiko in živeča, potem pa je nedaleč od trgovine vsled slabosti padel in umrl. — Iz Cmurca poročajo, da razsaja med otroci že več tednov hud oslovski kašelj. V Stora pri Celju so zaprli zaradi beračenja in goljufivega igranja hrvaškega trgovskega pomočnika Rudolfa Zaklinčiča. — V Mariburgu je umrl trgovec in posestnik Maks Lukas, 47 let star. — Na Moti pri Cenu so zgorela gospodarska poslopja posestnika in gostilničarja Joška Rajha. Škoda znaša več tisoč krcn. Kot požigalca so zaprli nekega ničvrednega fantalina Veršiča, ki ga sumijo, da je zakrivil tudi ostale požare v okolici. — V Konjicah je zgorela pri finančnem posloplju uta za drva. Škoda ni velika. — Iz Brucka ob Muri poročajo o večjem gozdnem požaru v Lanningu. Zgorelo je 4 ha lepega gozda. — Iz Hra-nika poročajo, da je umrl dne 2. marca rudar Al. Potokar. Dne 31. decembra ga je ogrizel stekel pes; sel je v Pasterjev zavod, kjer so ga za 14 dni kot zdravega odpustili. Na to je delal, dne 1. marca pa so ga prijemali v grlu krči in je umrl v hudih bolečinah.

Iz Zgornje Hudine pri Celju. Tomaž Kerže, ki je ukradel trgovcu Ivanu Cigelšku 340 K, ter jih zapravljal, je bil dne 6. marca obsojen na 8. mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Iz Korzega poročajo, da so zaprli delavko Jožefo Blakšič iz Sbrnika. Blakšičeva je osumljena, da je umorila svojeta nezakonskega otroka, eno leto starega fanta.

PRIMORSKO.

Senzacionalen škandal v Trstu. Tržaška policija je aretirala vsled več ovadb 56 letno vdovo Franciško Contin roj. Fassinich iz Rimini. Zena se je pečala z zvidatelstvom in je imela obširne zveze. Njeni klienti so se rekrutirali iz vrst laške tržaške "zlate mladine" in iz petičnih perversnih starcev, ki so umirali in pustili umirati svoje denarce za odložitve ženskih kril. Njihove družice pa so bile večinoma soproge poveljnikov in častnikov Lloydovih in drugih parnikov, lepe soproge mašinistov in tudi nekatere "zelo dobre meščanske padrone in vestalke". — Continova je imela na razpolago krasen album, v katerem so se odlikovale slike njenih klientk in kateri album je bil vedno na razpolago zapupnim seveda tudi le petičnim gostom.

Ljubosumnost. 12. marca opoldne se je vršila krvava ljubzenska drama v Trstu v Starem mestu. 34 let stari šofer Jos. Doma, ki je bil zelo zaljubljen v svojo 19 letno lepo za-ročenko Jespino Ricijevjo, je imel že delj časa vzrok za ljubosumnost. Zapazil je, da je šla v Starem mestu v neko hišo v ulici Beccherie ter šel za njo. Ko je hotela vstopiti v neko stanovanje, je ustrelil za-ročenec za njo. Zadel jo je v tilnik ter je bila na mestu mrtva. Nato je Doma dvakrat ustrelil samega sebe v glavo. Prepeljali so ga v deželno bolnico, kjer je čez dve uri umrl.

Umor. Dvajsetletni delavec Ilija Zuygorac iz Knina, ki ga niso pustili v neko hišo v ulici Castropola v Pulju, je sunil 36 letnega vratarja Josipa Zahoro z nožem v prsi. Vratar je izkrcvavel. Morilca so pri-jeli, pri aretaciji se je branil z nožem in enega svojih zasledovalcev lahko ranil.

IZUJENI ČEŠKI KNJIGOVEZ

B. F. PRIHODA

se priporoča. Sloven-cem v vezavo vsko-vrstnih knjig, poseb-no pripovednih in ma-nih. Lično delo, niže cene. * * *

Naročila sprejema
CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

Nasha tiskarna je slovenska umijska tiskarna.

KDOR HOČE DELA naj se obrne na naj-sorodno knjigo.

Vodki slovensko - Angliški Tolmač

da se bo lahko hitro brez uštevja priči angliščine. Knjiga, slona, slov-ni, razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za ang. pisanje, vspevanje angliških pism in kako se postane ameriški državljani. Vrhunec knji-ga (tudi določaj) največji slov. ang. in ang. slov. slovar. Knjiga trdo izvezana v platnu vezana (nad 420 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 535 W. 145 St., New York, N. Y.

Bdalo in največje založništvo slov. ang. in raznih slov. knjig. Piste posreblj.

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,
6131 ST. CLAIR AVE.
Tel. Princeton 1844 L.

Priporoča rojakom in društvom prvo slovensko dvo-rano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in kr-stne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE** Prodaja **PAROBRODNE LISTKE**

v staro domovino za vse prekmorske

potom c. kr. poštne parobrodne družbe po izvirnih cenah.

hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Prekinjeno delo

Nase vsakdanje življenje mora biti tako uravnano, da smo vedno aktivni ter da uporabimo vsak čas popolnoma po svoji zmognosti. To nas dela zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela, da bi škodoval celemu telesu.

Toda tudi največja pazljivost ne more večasih preprečiti kakega organa, da ne bi prekinil z delavnostjo ali popolnoma zaostal. Zgodi se, da želodec neče sprejemati hrane ali neče vzeti toliko hrane kot jo truplo potrebuje. Včasih prenehajo jetra ali prebavljalni organi z delom in hudo zaprtje je posledica. V takih slučajih je najbolje zdravilo

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To očisti popolnoma ves sistem, brez bolečine ali nepravilne. Objednem da je moč prebavljajlnim organom in z njimi celemu telesu. Ono

ustavi zdrav apetit, poveča odvajanje in prežene zaprtje notranje bolečine in krče glavobol zlatenico dviganje in bruhanje.

Pomaga v vseh takih boleznih, kjer trpi želodec, ko smo zgubili apetit, smo zaprti ali slabi. Priporočamo to vino pri nervoznosti in ženskih boleznih in pri kroničnem zaprtju. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,
Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Za "Clevelandsko Ameriko" priredil
L. J. P.

prva bila komaj dvajset korakov od mene. Konja zabodem

Dalje prihodnjik.

Pri številu 8. Jos. Ladič c. št. 633. Frank Hudovernik, tajnik

August Haffner,
1107 E. 81st St.